

Endel Hango: tööd teha väga ei tahaks, aga raha tahaks ropult

Posted on [16. dets 2010](#) by [ajakiri Director](#)

Mõne aja eest juhtusin rääkima ühe tuttavaga finantseerimise alalt. Viimasel ajal on ta teinud huvitava tähelepaneku: firmajuhid on tegelikult valmis äärmiselt vähe investeerima võrreldes sellega, millised on nende ootused kasumile.

Olen midagi sarnast kohanud ka oma valdkonnas: inimeste valmisolek panustada oma tööd ja energiat on uskumatult pisike võrreldes nende ootusega kasu saada. Ning seda kõigil kolmel tasandil, nii individuaalselt, meeskonnas kui ka organisatsioonis. Individuaalsel tasandil valitseb inimeste peas mõtteviis, et üks normaalne töönael kestabki viis päeva ning tingimata mitte rohkem kui kell 9–17. Aga samal ajal tahaks väga hästi elada, palk peaks kogu aeg kasvama. Tegelikult ei ole see midagi muud kui vabrikutöölise tööaeg ja vabrikutöölise mõtteviis. Buumi tippajal läksid paljudel küll tööpäevad pööraseks, aga et niimoodi tempot maha tõmmata nagu praegu – see ei ole minu arust kõige mõistlikum.

Mis puutub meeskondadesse, siis mida rohkem tekib kindlust masu möödumise kohta, seda rohkem kuulen, et nüüd tuleb tark olla ja mitte rumalusi teha; et eestlane on ellu jäänud vaikselt toimetades ja mitte lollusi tehes. Tõsi, eestlased on ju tõesti elus. Meeskondade tasandil väljendub see mõtteviis paraku selles, et ärgem tehkem midagi. Ja kui teemegi, siis hästi väikseid või hästi kindlaid asju. Aga kui vaadata kasumlikkuse seisukohalt, siis see, kes kunagi ei riski, ei saa ka midagi. Edukate ärimeeste üks-kaks ülihead projekti ei ole tulnud ilma 20 projektita, mis on metsa läinud. Mõtteviis, et tuleb tark olla ise mitte midagi tehes, on minu meelest täiesti vale.

Organisatsiooni tasandil aga oleme Eestis hästi kannatamatud. See mõtteviis väljendub ka konsultandi palkamises. Väga tihti võtame konsultandi üheks aastaks või isegi üheks sutsuks, ja vahetame siis kohe teise vastu välja. Ei mingit püsivust ega pikaajalist strateegiat. Nõnda paraku suurt hüpet teha ei saa. Miks ma julgen seda kõike väita? Olen ise seotud mitmete välisprojektidega ning võin öelda, et töö hulk, mida Eesti inimesed ja organisatsioonid on valmis arengusse panustama, on väga palju väiksem kui mitmetes teistes riikides.

Endel Hango on SELF II konsultant ja arendusjuht.